

ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਨਾਲੀ**PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS (Theory)****(Punjabi, Hindi and English Versions)****(Evening Session)**

Time : Two Hours]

[Maximum Marks : 40

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੰਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 049/A ਜ਼ਰੂਰ

ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੰਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਠੀਕ ਕੁਮਵਾਰ ਹਨ ।

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।

(v) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ 1 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ 1-1 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ 11 ਤੋਂ 14 ਤੱਕ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ (2-2) ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ 15 ਤੋਂ 18 ਤੱਕ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ (3-3) ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ 19.20 ਹਰੇਕ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕ (5-5) ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ।

(vi) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਪੁੱਛੀ ਗਈ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵਾਂ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ।

(vii) ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਧੀਅਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਅੰਕੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਧੀਅਮ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਪੜ੍ਹ ਲਈ ਜਾਵੇ ।

1.	ਪੁਨਰਵਾਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?	1
2.	ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ ।	1
3.	ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਅਸਰ ਲਿਖੋ ।	1
4.	ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?	1
5.	ਆਮ ਗਰਮਾਉਣਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?	1
6.	ਸੀਮਿਤ ਆਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?	1

7.	ਗਰੀਨ ਸਟਿਕ ਟੁੱਟਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?	1
8.	"ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?	1
9.	ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?	1
10.	"ਖਿਚਾਆ" ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?	1
11.	ਸ਼ਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?	2
12.	"ਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ" ਕੀ ਹੈ?	2
13.	"ਸਪਰੇਨ" ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ	2
14.	"ਬੌਤਿਕ ਵਿਕਾਸ" ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?	2
15.	"ਹੋਲਡਰ ਨੀਲਸਨ ਮੈਥਡ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ	3
16.	Isometric ਅਤੇ Isokinetic ਅਭਿਆਸ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ.	3
17.	"ਪਰਿਵਾਰ" ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?	3
18.	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ "ਅਪਾਹਜਤਾ" ਕੀ ਹਨ? ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ.	3
19.	ਸ਼ਰੀਰਕ ਤੰਦਰੂਸਤੀ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ? ਭੌਤਿਕ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ	5

ਜਾਂ

ਮੁੜ ਵਸੇਵਾਂ ਕੀ ਹੈ ? ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।

20.	"ਅੰਤਰਾਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਵਿਧੀ" ਕੀ ਹੈ? ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ	5
-----	---	---

ਜਾਂ

ਕਿਸੇਰ ਅਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਕੀ-ਕੀ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ

(Hindi Version)

ਨੋਟ : (i) ਅਪਨੀ ਉਤਰ ਪੁਸ਼ਟਿਕਾ ਕੇ ਮੁੱਖ ਪ੃਷਼ਟ ਪਰ ਵਿ਷ਯ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿ਷ਯ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 049/A

ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੋ।

(ii) ਉਤਰ-ਪੁਸ਼ਟਿਕਾ ਲੇਤੇ ਹੀ ਇਸਕੇ ਪ੃਷ਟ ਗਿਨਕਰ ਦੇਖ ਲੋਂ ਕਿ ਇਸਮੈਂ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪ੃਷ਟ ਹੈਂ ਏਂਕਿ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈਂ।

- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गये पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किए गए प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (v) प्रश्न नं. 1 से 10 तक 1-1 अंक के हैं और इनके उत्तर लगभग 10 शब्दों में दीजिए। प्रश्न नं. 11 से 14 तक दो-दो अंकों (2-2) के हैं और इनके उत्तर लगभग 30 शब्दों में दीजिए। प्रश्न नं. 15 से 18 तक तीन-तीन अंकों (3-3) के हैं और इनके उत्तर लगभग 50 शब्दों में दीजिए। प्रश्न नं. 19 और 20 प्रत्येक पाँच-पाँच अंकों (5-5) के हैं और इनमें आन्तरिक छूट है।
- (vi) प्रश्न के अंक पूछे गए स्टेटमेंट के अनुसार सटीक उत्तर देने पर दिए जायेंगे।
- (vii) किसी प्रश्न की स्टेटमेंट के अनुसार कठिन प्रतीत होने पर दूसरे माध्यम की स्टेटमेंट पढ़ ली जाए।

1.	“पुनर्वास का क्या अर्थ है ?	1
2.	शारीरिक शिक्षा की कोई एक परिभाषा लिखें।	1
3.	अनुकूलन के कोई दो प्रभाव लिखें।	1
4.	“ताकत” से क्या भाव है ?	1
5.	“साधारण गर्माना” किसे कहते हैं ?	1
6.	“सीमित आकार” से क्या भाव है?	1
7.	“ग्रीन स्टिक टूटन” किसे कहते हैं ?	1
8.	“सीसे का विष” से क्या भाव है ?	1
9.	परिवार किसे कहते हैं ?	1
10.	“खिंचाव” किसे कहते हैं ?	1
11.	“नियमितता का सिद्धान्त” से क्या भाव है ?	2
12.	“शारीरिक विकास” के बारे में आप क्या जानते हैं ?	2
13.	“मोच” के कारण लिखें।	2
14.	अखिल भारतीय अन्ध सहायता समिति का क्या कार्य है ?	2
15.	“होल्गर नीलसन विधि” की व्याख्या करें।	3
16.	आइसोमीट्रिक और आइसोकाइनेटिक व्यायामों में अन्तर लिखें।	3

17. परिवार की मुख्य विशेषताएं कौन-कौन सी हैं ? 3
18. असमर्थता के भेद कौन-कौन से हैं ? उदाहरण लिखें। 3
19. शारीरिक स्वस्थता का क्या अर्थ है ? शारीरिक स्वस्थता का महत्व विस्तार रूप में लिखें। 5

अथवा

पुनर्वास किसे कहते हैं ? पुनर्वास के क्षेत्र और उपलब्ध सेवाओं का वर्णन करें।

20. “अंतराल सिखलाई विधि” का विस्तारपूर्वक वर्णन करें। 5

अथवा

किशोरावस्था की क्या समस्याएं होती हैं तथा उन्हें कैसे नियन्त्रित किया जा सकता है ?

(English Version)

- Note : (i) You must write the subject-code/paper-code 049/A in the box provided on the title page of your answer-book.
- (ii) Make sure that the answer-book contains 30 pages (including title page) and are properly serialized as soon as you receive it.
- (iii) Questions attempted after leaving blank pages in the answer-book would not be evaluated.
- (iv) All questions are compulsory. (v) Question No. 1 to 10 carrying 1 mark each and answer them in approximately 10 words. Question Nos. 11 to 14 carrying 2 marks each and answer of these should be upto 30 words. Question Nos. 15 to 18 carrying 3 marks each and answer of these should be upto 50 words and Question Nos. 19-20 carrying 5 marks each with internal choice.
- (vi) Marks will be given on giving to the point answer as per asked statement.
- (vii) If you feel difficulty in the statement in any medium then statement of the other medium should be read.

1. What is meant by “Rehabilitation”? 1
2. Write any one definition of "Physical Education". 1

3.	Write any two effects of conditioning,	1
4.	What is meant by "Strength"?	1
5.	What is "General warming up"?	1
6.	What is meant by "Limited Size"?	1
7.	What is meant by "Green Stick Fracture"?	1
8.	What is meant by "Lead Poisoning"?	1
9.	What is "Family"?	1
10.	What is "Strain"?	1
11.	What is meant by "Strength"?	2
12.	What is "Principle of Regularity" ?	2
13.	Write the causes of "Sprain".	2
14.	What do you know about "Physical Development" ?	2
15.	Explain "Holger Nielson Method"	3
16.	Write the difference between Isometric and Isokinetic Exercises.	3
17.	What are the main characteristics of "Family"?	3
18.	What are the different types of "Disability"? Give Examples.	3
19.	What do you know about Physical fitness ? Write in detail about the importance of Physical fitness.	5

Or

What is 'Rehabilitation'? Write its scope and the service available for rehabilitation.

20.	What is "Interval Training Method" ? Write in detail.	5

Or

What are the problems of adolescence and how can these be managed ?